

Michael Rønnow Feldt

Karupvej 31
7442 Engesvang

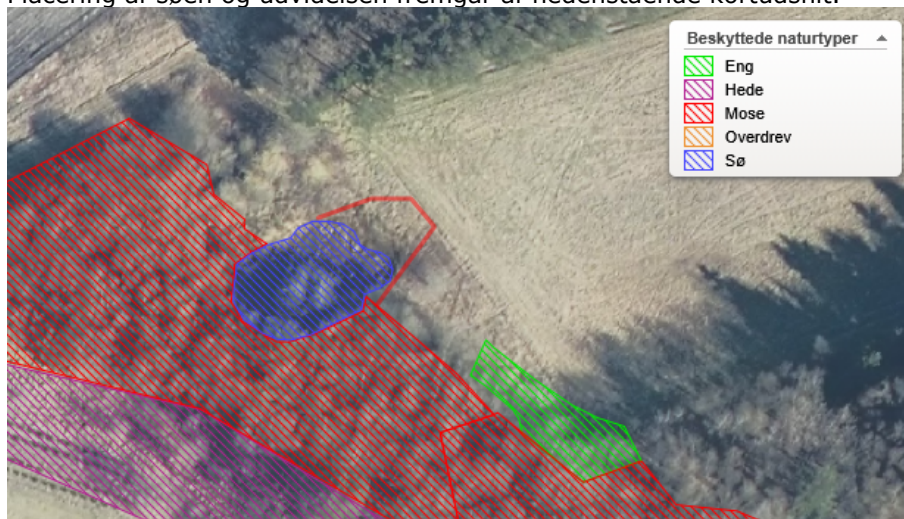
29. oktober 2025

Dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt landzonetilladelse efter planlovens §35 til oprensning af sø og udvidelse af sø – Karupvej 31, 7442 Engesvang

Du har søgt om at oprense en eksisterende sø, fjerne øen samt udvide den ca. 10 meter mod øst på din ejendom Karupvej 31, 7442 Engesvang, matr.nr. 4f, Skygge by, Engesvang.

Efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*¹ må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Søen er en beskyttet naturtype. Det ansøgte kræver derfor dispensation fra § 3, stk. 1 i *naturbeskyttelsesloven*. Udvidelsen kræver desuden landzonetilladelse i henhold til planlovens §35.

Placering af søen og udvidelsen fremgår af nedenstående kortudsnit.

Kortudsnit: Udvidelse angivet med rød streg.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603390

Sagsbehandler:
Kristine Bollerup
E-mail:
krbol@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603372
Sagsnr.:
01.05.08-P25-28-25

¹ Lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. nr. 1392 af 04/10/2022 (med senere ændringer)

Kommunens afgørelse

Ikast-Brande Kommune giver dispensation til at oprensning og udvidelse søen omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3 samt landzonetilladelse efter §35 stk. 1 i *planloven* til udvidelse af søen.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

- Beskrivelse af indgrebet skal udføres udenfor vandhulsdirektivet ynglesæson dvs., at det udføres i perioden 15. oktober - 1. marts.
- Den eksisterende sø må maksimalt oprenses og uddybes til 20 cm under nuværende bund.
- Opgravet materiale og fjernet materiale skal straks fjernes og udsprede på arealer, der ikke er beskyttede efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, i et lag på højst 30 cm således, at der ikke fremkommer volde eller lignende. Hvis det opgravede materiale udsprede på en anden matrikel, skal dette anmeldes til kommunen².
- Udvidelsen af søen skal etableres med jævnt skrånede brinker.
- Museum Midtjylland skal kontaktes på telefon 96 26 19 00, inden gravearbejdet sættes i gang, og gravearbejdet skal straks indstilles og museet kontaktes, hvis der under gravearbejdet stødes på jordfaste fortidsminder.

Afgørelsens baggrund og gyldighed

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3, stk. 1 i *naturbeskyttelsesloven*, samt planlovens §35 stk. 1. Den er givet på baggrund af hvad der blev aftalt i forbindelse med besigtigelse d. 20. juni 2025.

Dispensationen og landzonetilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, og der ikke er modtaget klager. Eventuel klage har opsættende virkning på dispensationen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. *naturbeskyttelseslovens* § 87, stk. 7, samt planlovens §60 a.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked. Hvis du ikke inden 1 uge efter klagefristens udløb har modtaget besked om, at der er kommet klager, kan dispensationen udnyttes.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt. Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter, jf. *planlovens* § 56, stk. 2.

Når projektet er gennemført, bedes du meddele det til kommunen på e-mail: krbol@ikast-brande.dk eller tlf. 99603372.

² Hjemmeside: www.ikast-brande.dk/selvbetjening/selvbetjeningsloesninger/jordflytninganmeldelse

Ansøgning

Søen er ved at forsvinde i opvækst og har et meget lille vandspejl. Opvæksten rundt om vandhullet og på brinkerne ønskes fjernet. Desuden ønskes øen fjernet. Der ansøges desuden om at udvide søen ud i marken mod øst med ca. 10 meter. I forbindelse med fjernelsen af øen, vil der også sker en oprensning og mindre uddybning af søbunden, for at mindske fremtidig tilgroning, samt for fjernelse af blad nedfald.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af de beskyttede naturområder. Kommunen kan ifølge *naturbeskyttelseslovens* § 65, stk. 2 meddele dispensation til tilstandsændringer i beskyttede naturområder. Der dispenseres som udgangspunkt kun til forhold, der forbedrer eller understøtter naturtypen.

Kommunens vurdering:

Afgørelsen om dispensation er truffet på baggrund af følgende oplysninger og vurderinger:

Besigtigelse

Ikast-Brande Kommune har besigtiget arealet sammen med dig den 20. juni 2025. Formålet med besigtigelsen var at vurdere floraen og naturtilstanden på de arealer, som vil blive berørt ved projektets udførelse.

Besigtigelsen viste, at der var tale om en lavvandet sø der var under tilgroning af vedopvækst på brinkerne og øen – birk og pil. I midten af søen var en ø. Rundt om øen var næbstar, flydende vandaks, dunhammer og manasødgræs. Søen blev sidst besigtiget i 2017. Her var vandspejlet væsentlig større og tilgroningen mod øst mindre. Søen og arealerne omkring søen vurderes derfor, at være i en negativ udvikling. Mod vest ligger en tilgroet mose. Mosen var meget tør, og var bevokset af birketræer og mosebunke.

På baggrund af besigtigelsen vurderes det, at det vil have en positiv virkning på søen, hvis øen fjernes og opvækst omkring søen fjernes.

Vandhullet er etableret omkring 2009. Vandhullet har et areal på 280 m², hvor af ca. 80 m² er ø. Vandhullet er omgivet mose mod vest og et areal i omdrift mod øst.

Kommuneplanen

Arealet er i kommuneplanen for Ikast-Brande Kommune (2021-2033) udpeget som naturområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Disse områder skal bevares og søges udvidet samt sikres et mangfoldigt og varieret naturligt plante- og dyreliv. Det ansøgte er i overensstemmelse med udpegningen, da søens som naturtype bevares og forbedres.

Arealet er endvidere i kommuneplanen for Ikast-Brande Kommune (2021-2033) udpeget som en spredningsvej for dyr og planter. I de områder, der er udpeget som spredningsveje for dyr og planter, må en ændret anvendelse af arealerne som eksempelvis nyt byggeri og tekniske anlæg ikke i væsentlig grad forringe spredningsmulighederne for dyr og planter, og i områderne skal dyr og planter bevægelsesveje styrkes. Det ansøgte er i overensstemmelse med udpegningen, da søen forbedres som naturtype, da opvækst omkring søen fjernes, og søen udvides ud i arealet i omdrift. På den måde bliver søens mulighed for at blive et yngle-vandhul for padder samt levested for flere smådyr og planter forbedret. Som følge heraf kan spredningsmulighederne forbedres.

Natura 2000-områder

Det ansøgte udføres uden for Natura 2000-områderne. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 228 - Stenholt Skov og Stenholt Mose. Habitatområdet ligger ca. 2,5 km nord for det ansøgte projekts placering. Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet ikke i sig selv – eller i forbindelse med andre planer og projekter – vil kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil være en hindring for, at målsætningerne for Natura 2000-områders tilstande nås og opretholdes.

Ikast-Brande Kommune har lavet ovenstående vurdering på følgende baggrund:

- Projektet har et begrænset omfang og virkningen af projektet er meget lokal, da det kun er vandhullet der påvirkes af projektet.
- Habitatområdet har ingen hydrologisk eller økologisk sammenhæng til det ansøgte pga. afstanden.

Bilag IV-arter

Af bilag IV til EU-habitatdirektivet fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte bilag IV arters forekomst i projektområdet. De arter, som vurderes at kunne fo-

rekomme i det konkrete område er arter af flagermus, markfirben, spidssnudet frø, odder og stor vandsalamander. Mens kun spidssnudet frø og stor vandsalamander vurderes måske, at kunne findes i tilknytning til vandhullet. Der vurderes ikke at være yngle eller rasteområder for de øvrige arter i umiddelbar nærhed til søen. Det vurderes da træerne i nærområdet ikke er af en størrelse som giver mulighed for hulheder til flagermus. Der er 500 meter til nærmeste vandløb, og der for umiddelbart for langt i forhold til odder ville yngle eller raste ved vandhullet. Der er ingen sydvendte sandede skråninger, som markfirben benytter.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. De mest typiske ynglesteder er vandhuller på afgræssede enge og i moser. Spidssnudet frø trives bedst, hvor der er sammenhængende naturområder således, at arten kan bevæge sig gennem egnet vegetation fra det ene sted til det andet. Foruden enge kan det være fugtige heder, heder, græsmarker og fugtige løvskove. Rasteområderne findes i de nævnte landbiotoper og især i fugtige områder. Det er vigtigt for god ynglesucces, at der er egnede fourageringsområder tæt ved vandhullet, og det krav er bedst opfyldt i moser og enge. Selv om søen er overskygget, er det ikke usandsynligt, at spidssnudet frø kunne benytte søen som yngleområde.

Det ansøgte vil forbedre søens økologiske funktionalitet som yngleområde for spidssnudet frø, da øen og opvækst fjernes, og søen udvides ud i omdriftsarealet mod øst. Søens kvalitet vurderes derfor forbedre.

Stor vandsalamander: Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellige størrelser og typer. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for, at bestanden kan klare sig på længere sigt. Stor vandsalamander kræver forholdsvis rent vand.

Æggene klistres et ad gangen til foldede vandplanteblade. Tilstedeværelse af egnede æglægningsplanter som manna-sødgræs, forglemmigej eller mynte er essentiel for æglægningen.

Nyforvandlede salamandere opholder en i lange perioder i vandhullerne, mens nogle opholder sig på land, hvor også de voksne findes igennem dele af året. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Søen kan måske være yngleområde for stor vandsalamander.

Det ansøgte vil forbedre søens økologiske funktionalitet for stor vandsalamander, da søens natur tilstand forbedres ved fjernelse af øen, samt udvidelsen mod øst.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune:

- at fjernelsen af opvækst og ø, samt udvidelse af søen ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt da det forbedrer søens tilstand

- at gennemførelse af det ansøgte samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Partshøring

Ikast-Brande Kommune har 10. oktober 2025 sendt et udkast til afgørelsen i høring hos dig, Du havde mulighed for at fremkomme med dine bemærkninger til udkastet indenfor 2 uger fra modtagelsen.

Der var ingen bemærkninger til udkastet.

Konklusion

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte kræver dispensation fra *naturbeskyttelseslovens* § 3. Dette begrundes med, at der efter kommunens vurdering ikke er tale om et underordnet forhold samt, at det ansøgte vurderes at medføre ændringer i søens tilstand.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at der bør meddeles dispensation til fjernelse af opvækst og sø, samt udvidelse af søen.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at der bør meddeles dispensation til det ansøgte, da søen som naturtype vil blive forbedret og forholdene for flora og fauna forbedret. Søen vil fungere som paddevandhul og være en spredningskorridor sammen med andre søer/vandhuller i området.

Der gøres opmærksom på, at vandhullet også fremover er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3, stk. 1. Fremtidige ændringer af vandhullets tilstand må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Det er altid lodsejerens ansvar, at der ikke sker indgreb i beskyttede områder.

Andre tilladelser

Kommunens dispensation fra *naturbeskyttelsesloven* fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Link til [Sådan får du et godt vandhul](#)

Link til [Oplev padderne omkring os](#)

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet onsdag den 29. oktober 2025 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer>, torsdag den 30. oktober 2025.

Klagevejledning -

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest torsdag den 27. november 2025**.

Klagevejledning - Landzonetilladelse

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter *lov om nationalparker*³. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

³ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

Klagevejledning - §3 dispensation

Dispensationen efter *naturbeskyttelsesloven* kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

En eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager skal indsende sin klage via Klageportalen, som findes på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk. Klager skal i den forbindelse logge på – typisk ved brug af NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Ikast-Brande Kommune og anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Yderligere oplysninger om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://mfkn.naevneneshus.dk>, hvorfra der også er link til Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til Ikast-Brande Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Ved indsendelse af en klage skal klager indbetale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Med Venlig Hilsen

Kristine Bollerup
Natur

Kopi sendt til:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, e-mail: mail@sgav.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, e-mail: miljo@kano-kajak.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, e-mail: dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vestjylland, e-mail: vestjylland@sportfiskerforbundet.dk
- Dansk Forening for Rosport, e-mail: dffr@roning.dk
- Danmarks Jægerforbund, e-mail: sager@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk
- Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftsradet.dk
- Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk